

Saksframlegg

Arkivsak
23/00075-1

Saksbehandler
Ole Henrik Brevik
Førland

Behandles av
Klageutvalget

Møtedato
26.01.2023

Godkjenning av protokoll 08.12.2022

Forslag til vedtak:

Protokollen fra klageutvalgets møte 8. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Utkast til protokoll fra klageutvalgets møte 8. desember 2022 følger vedlagt.

Vedlegg:

Protokoll 08.12.2022

Saksprotokoll

Arivsak
23/00075

Saksbehandler
Ole Henrik Brevik Førland

Behandlet av
1 Klageutvalget

Møtedato
26.01.2023

Saksnr.
1/23

Godkjenning av protokoll 08.12.2022

Klageutvalget har behandlet saken i møte 26.01.2023 sak 1/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokollen fra klageutvalgets møte 8. desember 2022 godkjennes slik den foreligger.

Saksframlegg

Arkivsak
23/00081-1

Saksbehandler
Ole Henrik Brevik
Førland

Behandles av
Klageutvalget

Møtedato
26.01.2023

Klage på vedtak om tilknytningsgebyr

Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatets forslag til vedtak:

Vedtaket oppheves og tilbakesendes til Vann og vannmiljø for ny behandling. Vann og vannmiljø bes om å begrunne vedtaket nærmere, herunder å redegjøre for hvorvidt frysearealet har vannuttak eller ikke, jf. forskrift om vann- og avløpsgebyr § 3-2 fjerde ledd. For det tilfellet at klager etter den nye behandlingen anses å omfattes av unntaket i § 3-2 fjerde ledd, bes Vann og vannmiljø om å vurdere hvordan gebyret skal fastsettes, herunder om dette må forelegges kommunestyret.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder klage på vedtak om tilknytningsgebyr for nytt fryselager i Vekstveien 33 (Follestad). Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet anbefaler at vedtaket oppheves og at saken sendes tilbake for ny behandling.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

På vegne av tiltakshaver Logistikkdrift AS v/Asbjørn Aasheim klaget OPV Consulting AS v/Vidar Nyhus (heretter klager) 4. november 2022 over tilknytningsgebyret for nytt fryselager i Vekstveien 33 (Follestad) (**vedlegg 1**). Klager anfører at tilknytningsgebyret ikke kan beregnes ut ifra total BRA (bruttoareal) av fryselageret, som er på 7945 m², men heller beregnes ut ifra det samlede areal som utgjør rom som har vannuttak dvs. i dette tilfellet BRA på 202,6 m². Det vises i denne sammenheng til forskrift for vann- og avløpsgebyrer § 3-2.

Klagen ble avslått av Vann og vannmiljø (VOV) 19. desember 2022 (**vedlegg 2**). Avslaget begrunnes slik:

«Du klager på at tilknytningsgebyret ikke er beregnet iht. VA gebyr forskriften som ble revidert mars 2022. Den nye forskriften sier at «For driftsbygninger i landbruket og lagerbygg fastsettes engangsgebyret for tilknytning på grunnlag av det samlede areal av husdyrrom, vaskerom og rom som har vannuttak». Forskriften hadde i ikrafttredelse 8. mars 2022. Selve gebyrstørrelsen ble ikke vedtatt samtidig og følger kommunenes retningslinjer for politisk behandling av nye gebyrstørrelser. Gebyret størrelse ble politisk behandlet nå i desember med virkningspunkt fra 1. januar 2023. For 2022 faktureres det altså etter gammel modell.

Vår vurdering er også at det totale BRA skal legges til grunn for beregning av tilknytningsgebyret for fryselage. Dette da det normalt sett er vannuttak i fryseareal for eksempel for å avhjelpe kondens.»

Klager sendte 20. desember 2022 et nytt brev til kommunen, der det vises til følgende (**vedlegg 3**):

«Vann og vannmiljø i kommunen legger til grunn at den totale BRA skal benyttes for beregning av gebyret da det «normalt sett er vannuttak i fryseareal for eksempel for å avhjelpe kondens.»

For dette fryselage vil all kondensvann (ca. 25 liter per døgn per hall) ledes ut på tak og føres ned og håndteres på egen eiendom sammen med takvannet. Det vil således ikke belastes avløpsnett i kommunen og skal derfor ikke legges til grunn for beregning av gebyret.

Bygget som skal settes på eiendom 255/192 i Vekstveien 33 er et fryselage og skal således komme inn under betegnelsen lagerbygg ref. §3-2 Beregningsgrunnlag for gebyrer (Forskrift for vann -og avløpsgebyrer, Asker kommune, Viken).

...

Basert på forskriften og denne typen bygg skal gebyret for tilknytningsavgiften gjelde for vaskerom og rom som har vannuttak. I dette tilfellet vil det utgjøre en BRA på 202,6 m². Se vedlagte tegning der det er markert med rødt rom med vannuttak.

På bakgrunn av overnevnte håndtering av kondensvann og at bygget skal settes i drift og vann og avløp kobles til april 2023, bes det om at gebyrsatsen endres til å gjelde for lagerbygg ihht. forskriften og endrede satser for 2023, og at det sendes ny faktura for tilknytningsgebyret.»

VOV oversendte saken til klageutvalget 30. desember 2022 (**vedlegg 4**). I oversendelsen fastholder VOV sin tidligere vurdering angående forståelsen av § 3-2 angående lagerbygg og faktureringsstidspunktet.

3. Formelle krav for klagebehandling

Det følger ikke direkte av lokal forskrift for vann- og avløpsgebyrer, vass- og avløpsanleggslova, forurensningsloven eller forurensningsforskriften at det er klagerett på en faktura for tilknytningsgebyr. Selve nivået på gebyrene kan imidlertid ikke påklages, jf. kapittel 6 i lokal forskrift for vann- og avløpsgebyrer.

Etter forvaltningsloven gis det imidlertid klagerett over alle «enkeltvedtak». Enkeltvedtak er i lovens § 2 bokstav a og b definert som «en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som ... konkret er bestemmende for rettigheter ... til en eller flere bestemte personer». Spørsmålet er blir da om den gebyrfastsettingen som skjer i forbindelse med utstedelsen av et tilknytningsgebyr, og når gebyret automatisk følger av en forskrift og ikke fastsettes individuelt, er et enkeltvedtak.

Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatets mener på generelt grunnlag at det er klagerett på slike fakturaer. Det vises i denne sammenheng til at plikten til å betale gebyr ikke begynner å løpe før det foreligger en faktura eller annen melding fra forvaltningen om dette, og for borgeren er det da ganske likegyldig om gebyrfastsettelsen er basert på et generelt regelverk eller på en mer individualisert vurdering. Behovet for å kunne få kontrollert regelforståelse og de faktiske forutsetninger for avgjørelsen er åpenbart like stort der denne er en mekanisk regelanvendelse som der det utøves et mer konkret skjønn.

I herværende klagesak er det i tillegg foretatt en konkret vurdering av hvorvidt klager er omfattet av unntaksbestemmelsen for lagerbygg eller ikke. Etter kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatets vurdering er det derfor klagerett på fakturaen for tilknytningsgebyr, både på generelt og konkret grunnlag.

Det vises for øvrig til at VOV har innrømmet klagerett i saken. VOV uttrykker imidlertid i oversendelsen til klageutvalget at det ble fattet et *avvisningsvedtak* og ikke et *avslag*; all den tid klagen er realitetsbehandlet – noe kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet mener er riktig, jf. ovenfor – er det fattet et *avslag* i saken. Det bemerkes i denne sammenheng at klageutvalgets kompetanse ved klage på et avvisningsvedtak, kun er å vurdere hvorvidt det er grunnlag for å avvise saken eller ikke (dvs. om saken skal eller ikke skal realitetsbehandles).

Klagen er sendt innenfor fristen som ble satt av VOV, og klagen oppfyller øvrige krav til form og innhold, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32 første ledd.

Det anbefales på denne bakgrunn at klagen tas til behandling i klageutvalget.

4. Rettslig utgangspunkt

Vass- og avløpsanleggslova omhandler kommunale vann- og avløpsanlegg. Av § 3 fremgår hjemmelshavers betalingsplikt til kommunen for vann- og avløpsgebyr, og av §§ 4 og 5 fremgår det at gebyret skal deles opp i engangsgebyr for tilknytning og årlige gebyr. Gebyrberegningen skal følge

regler fastsatt i lokal forskrift.

Asker kommunes forskrift om vann- og avløpsgebyrer ble vedtatt av kommunestyret 28. januar 2020 (**vedlegg 5**).

Av § 3-1 følger det at gebyr for tilknytning skal betales ved nybygg som tilkobles, når eksisterende bygning blir tilknyttet og for hele arealøkningen ved på-/tilbygg over 100 kvadratmeter bruksareal (BRA).

Tilknytningsgebyret skal som hovedregel beregnes etter bygningens totale bruksareal (BRA), jf. § 3-2 første ledd. Den 8. mars 2022 vedtok kommunestyret følgende unntak fra denne hovedregelen i fjerde ledd:

«For driftsbygninger i landbruket og lagerbygg fastsettes engangsgebyret for tilknytning på grunnlag av det samlede areal av husdyrrom, vaskerom og rom som har vannuttak. Ved gebyrfastsettelsen skal følgende arealstørrelser benyttes:

1. Gebyrpliktig areal mindre enn 100 m²
2. Gebyrpliktig areal over 100 m² og opptil 199 m²
3. Gebyrpliktig areal over 199 m²»

For en nærmere begrunnelsen for vedtakelsen av bestemmelsen, vises det til kommunedirektørens saksframlegg (**vedlegg 6**).

Av § 3-3 første ledd følger det at tilknytningsgebyret fastsettes når tiltaket er gitt etter plan- og bygningsloven.

Av § 2-2 følger det at gebyrsatsene fastsettes årlig av kommunestyret, og trer i kraft fra det tidspunkt det bestemmer.

Kommunestyret vedtok 14. desember 2021 gebyrsatsene for 2022, der tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri ble fastsatt til kr 141 pr. m² for vann og kr 141 pr. m² for avløp.

Gebyrsatsen for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk ble først vedtatt av kommunestyret 13. desember 2022, med virkning fra 1. januar 2023. Satsene for 2023 lyder slik (**vedlegg 7**):

«Vann

Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, vann:

Gebyrpliktig areal under 100 m ²	14 100,00
Gebyrpliktig areal mellom 100 m ² og opptil 199 m ²	28 200,00
Gebyrpliktig areal over 199 m ²	84 600,00

Avløp

Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp:

Gebyrpliktig areal under 100 m2	14 100,00
Gebyrpliktig areal mellom 100 m2 og opptil 199 m2	28 200,00
Gebyrpliktig areal over 199 m2	84 600,00»

5. Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatets vurdering

Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet viser innledningsvis til at tilknytningsgebyr for vann og avløp reguleres av Asker kommunes forskrift om vann- og avløpsgebyrer. Det bemerkes i denne sammenheng at det av forskriftens § 3-1 følger at gebyr for tilknytning skal betales ved nybygg som tilkobles og at det av § 3-3 første ledd følger at tilknytningsgebyret fastsettes når tiltaket er gitt etter plan- og bygningsloven. Spørsmålene i herværende klagesak er hvordan gebyret skal fastsettes og hva som er størrelsen på gebyret.

Klager anfører at bygget som skal settes på eiendommen er et fryselager og derfor skal komme inn under betegnelsen «lagerbygg» i henhold til forskriftens § 3-2 fjerde ledd. Det vises i den sammenheng til at all kondensvann i fryselageret (ca. 25 liter per døgn per hall) ledes ut på tak og føres ned og håndteres på egen eiendom sammen med takvannet. Det vil ikke belaste avløpsnett i kommunen, og det skal derfor ikke skal legges til grunn for beregning av gebyret. På bakgrunn av forannevnte håndtering av kondensvann og at bygget skal settes i drift og vann og avløp kobles til april 2023, ber klager om at gebyrsatsen endres til å gjelde for lagerbygg iht. forskriften og endrede satser for 2023.

VOV viser for det første til at tilknytningsgebyret skal beregnes ut ifra total BRA (bruttoareal) av fryselageret, og ikke etter unntaket for lagerbygg i § 3-2 fjerde ledd. Dette begrunnes med at det normalt sett er vannuttak i fryseareal. VOV begrunner ikke dette nærmere. For det andre viser VOV til at gebyrsatsene uansett ikke vedtatt med virkning før 1. januar 2023, slik at tilknytningsgebyr utstedt i 2022 må faktureres etter gammel modell.

Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet bemerker at § 3-2 fjerde ledd om at engangsgebyret for driftsbygninger og lagerbygg skal fastsettes på grunnlag av det samlede areal av husdyrrom, vaskerom og rom som har vannuttak, skal vurderes i saken. Det vises i denne sammenheng til at bestemmelsen trådte i kraft 8. mars 2022. Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet er imidlertid usikker på om frysearealet har vannuttak eller ikke, og om unntaket følgelig kommer til anvendelse. Det vises i denne sammenheng til at VOV kun begrunner avslaget med at det «normalt sett» er vannuttak i fryseareal, samt til klagers anførsel om at kondensvannet ledes ut på tak og føres ned og håndteres på egen eiendom sammen med takvannet, noe som ikke er kommentert av VOV. Etter kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatets oppfatning har ikke VOV tilstrekkelig begrunnet hvorfor det anses at frysearealet har et vannuttak i forskriftens forstand, og at unntaket i § 3-2 fjerde ledd følgelig ikke kommer til anvendelse.

Når det gjelder gebyrfastsettelsen viser kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet til at tilknytningsgebyret for lagerbygg mv. som omfattes av § 3-2 fjerde ledd først ble vedtatt i desember 2022, med virkning fra 1. januar 2023. Som nevnt ovenfor mener VOV at tilknytningsgebyr for 2022 derfor skal faktureres etter gammel modell. Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet er ikke enig i dette. Det at gebyrene først ble vedtatt med virkning fra 1. januar 2023, endrer ikke det faktum at ny gebyrberegningsmodell ble gjeldende fra 8. mars 2022. Hvordan gebyret da skal fastsettes i perioden 8. mars til 31. desember 2022, jf. at gebyrplikten oppstår når tiltaket er gitt etter plan- og bygningsloven (og ikke ved selve tilknytningen), jf. § 3-3, herunder om 2023-satsene skal benyttes, er det imidlertid først nødvendig å ta stilling til etter at det ev. er vurdert at klager er omfattet av unntaket i § 3-2 fjerde ledd. Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet bemerker at klageutvalget uansett ikke har kompetanse til å fastsette størrelsen på gebyret, siden satsene for gebyr må vedtas av kommunestyret, jf. § 2-2 tredje ledd.

Kommunedirektøren v/klageutvalgssekretariatet foreslår på bakgrunn av ovennevnte at vedtaket oppheves og sendes tilbake til VOV. VOV bør bes om å begrunne vedtaket nærmere, herunder å redegjøre for hvorvidt frysearealet har vannuttak eller ikke, jf. § 3-2 fjerde ledd. For det tilfellet at klager etter den nye behandlingen anses å omfattes av unntaket i § 3-2 fjerde ledd, bør VOV vurdere hvordan gebyret skal fastsettes, herunder om dette må forelegges kommunestyret.

Vedlegg:

1. Klage
2. Avslag
3. Henvendelse fra klager
4. Oversendelse til klageutvalget
5. Forskrift om vann- og avløpsgebyrer
6. Kommunedirektørens saksframlegg
7. Gebyr og brukerbetalinger 2023 – Vann- og avløpstjenester (s. 6)

Saksprotokoll

Arivsak
23/00081

Saksbehandler
Ole Henrik Brevik Førland

Behandlet av
1 Klageutvalget

Møtedato
26.01.2023

Saksnr.
6/23

Klage på vedtak om tilknytningsgebyr

Klageutvalget har behandlet saken i møte 26.01.2023 sak 6/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Vedtaket oppheves og tilbakesendes til Vann og vannmiljø for ny behandling. Vann og vannmiljø bes om å begrunne vedtaket nærmere, herunder å redegjøre for hvorvidt frysearealet har vannuttak eller ikke, jf. forskrift om vann- og avløpsgebyr § 3-2 fjerde ledd. For det tilfellet at klager etter den nye behandlingen anses å omfattes av unntaket i § 3-2 fjerde ledd, bes Vann og vannmiljø om å vurdere hvordan gebyret skal fastsettes, herunder om dette må forelegges kommunestyret.